

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 21. Zettortdeenâ 21mâ Mai 1842.

Zaunas sinnaſ.

Schinni gaddâ dikti dauds dsird no ugguns grehka, un ihpafchi no weena ugguns grehka, fa ſkaidri bail paleek no tam laſſoht eekſch Wahzuawifehm. Amburges pilſats — leels pilſats Wahzſemneſ kaſ dsihwo wiſſuwairak no tirgoſchanaſ un prezzeſchanaſ, kurra pilſata kuggi eet par wiſſu paſauli un arri Rihdſeneekeem iff gaddâ labbu graffi dohd pelniht, tik ne aiſgahje pawiſſam ar ugguni. 5tâ Mei deenâ pehz jauna kalendera ugguns tur zehlahſ, un ar breeſmigu johni un warrenu ſpehku tur plohfijahſ lihds 8tu Mei, 3 deenas un 3 naktiſ. 2000 nammi un 4 jaukaſ un ſtaltaſ baſnizaſ zaur ugguni aiſgahjuſchaſ! Taſ pilſats irr ſchauri buhwehtſ un ne warreja ar ratteem un ar ſprizzehm peebraukt tahm deggoſchahm ehkahlm klaht, kaut par teem zelteem, kur brauz ar dampju-ratteem, laudiſ un ſprizzeſ no mallu-mallahm bija fanahkuſchi; taiſchu palikke pee tam: eſ eſmu weenu wahrdu dsirdejiſ, kâ, Deewſ taſ Rungſ weenſ patſ irr wiſſſpehzigiſ. Pilſata treſcha dakka guſt pelnôſ! To ſkadi ſakka lihds 50 millionehm Pruhſchu dahlderu. Tai pilſata eſſohtſ pilſatu grahwi, kad no ſpihkereem elju un darwu muzzaſ eemettuſchi uhdeni, un ſchiſ par uhdeni peldeamaſ ſahkuſchaſ degt, tad brihnumſ dsirdeht: ugguns leefmaſ ſtraumehm par grahweem wilkuſcheeſ! Taſ affaraſ naw iſſkaitamaſ, kaſ tur Amburgâ irr birruſchaſ un taſ waidaſ naw iſteizamaſ, koſ tur irr dsirdetaſ! bet — naw arri maſumſ, kaſ ar lihdszeetigu miſteſtibu ſcho behdigu wehſti dsirdejuſchi. No mallu mallahm Amburgneekeem miſteſtibaaſ dahwanaſ ſuh-ta. Wahzſemneſ walſtſ kehniſi un leelkungi un pilſati, Englanderu ſemneſ un arri Peterburgâ wiſſur fanahk deewabiſhigaſ dwehſeleſ, kaſ no ſawaſ ſpehzibaſ woi ar daudſ, jeb ar maſ teem behdaſ un nabbadſibâ krittuſcheem palihdſibu paſneedſ.

Lai Deewſ taſ Rungſ, kaſ irr ſpehzigiſ glaht meeſu un peſtiht dwehſeli, kluffinaht meeſaſ un apſaukt dwehſeleſ ſahpeſ, ſcheem nelaimigeem ihpafchi parahda ſawu palihdſibu un ſchehſtaſtibu.

Arri pa zittahm weetahm Wahzſemneſ dsird no ugguns grehkeem, eekſch maſeem pilſatineem daudſ weetaſ, kur ugguns grehkaſ zehlees daudſ nammi pelnôſ ſagruuiſchi. Bet neween Wahzſemneſ arr pee mumſ turwumâ dsird no ugguns grehkeem. Emburgneekôſ, Bauſkaſ aprinki, Pudſchu Kurra mahjaſ pawiſſam nodegge 8 ehkaſ ittin ihſâ laiſkâ, un kaimineem nodegge iſtaba. Murmuſhôſ mahjaſ, Benkawneekôſ 2 mahjaſ ar wiſſahm ehkahlm, Plathoneekôſ mahjaſ ar wiſſahm ehkahlm nodegguſchaſ, un ta wehl zittâſ weetaſ. Tik jaw gan taſ ugguns ſpehkaſ talabbad tik wiſſai warrenſ, ka ſchinni gaddâ daudſ wehtraſ plohfahſ un ilgi ne eſſam ſtiſpru leetu redſejuſchi.

Mo krohna Wirzawaſ.

Labaſ pawaffaraſ mumſ rahdaſ! Kamehr nakſtſ-aufſtumi un ſalnaſ mittejaſ, wiſſ azzim redſoht aug un ſakto. Preezigi dohdahſ mahju lohpiſi uſ gannibahm, un ja arri ne daudſ, tomehr wairak atrohn ko ehſi, ne ka laidaſôſ, kur tuſchi ſchkuhni neneeka wairſ ne iſdewe, un lohpi, gandriſ baddâ mirdami, rettu ſalmu kuſchi dabbuja, ko mahju-lautini ſchurp turp ſameklejuſchi, teem preekſchâ likke. Lai Deewſ dohd ka ſalnaſ wairſ ne nahktu, tad muſſu zerriba uſ labbu pilnigu gaddu, kaſ mumſ tik lohſi irr waijadſigſ, jo leelaka buhtu, un lohpu un zilweku barribaſ truſkunam gallu barritu. Kweeſchi pee mumſ labbi ſtaw; ir rudſi naw ſinahdejami, bet ne tik beſi un wecnadi kâ kweeſchi. Eable jaw labbi paauguſe un kâ prohtamaſ, buhſ ſeena papilnam.

Zà mihlats lassitajs stahw muhsu zerriba, un isdewigs gaif to stiprina. Bet pasaulè naw pilniba; naw preeki bes behdahn; tahs mijahs kà deena ar nafti. Warr buht tapehz, lai to labbumu un swehtibu, ko Deews mums no sawas baggatas tehwa rohkas atsuhta, jo wairaf atsihstam un ar jo leelaku pateizibu, kas irr pareisa walfaschana to Deewa dahwanu, fanemmam. Effam jaw allasch, kad lauzini un plawas mums preezigi baggatu ruddeni sohlija, ar sehergahm un flimmibahm, ar ugguns un uhdens grehkeem peemefleti, un arri schinni pawaffarà mums tahdas behdas ne truhfti. Eirdsini, flikti mittufchi, lauka darbus ne spehji padarriht; dsenn nabbadstinus kamehr tee pakriht un wairs ne zeltahs. Dauds fainneeki, kam schi nelaimè wiffus parahwe; tee nu nahf muischà, luhdsahs, un kungam jaschehlo, ja ne grihb laufus tuffschus pamest. Bet ne par naudu warr sirgus dabbuht; eimam par tahleem tirgeem, maksajam jaw, ko ween wehrtiba nefs, bet kur tahdam leelam pagastam sapirks zif waijaga? Warri prast lassitajs, ka, ja dauds, tad pa divi sirgi katram fainneekam eedohd, bet kas tas par sirga spehku tahdam fainneekam, kam mahjäs 20 lihds 30 puhraweetas sehjums katrà laukà, un zittam wehl wairaf? kur nu wehl muischu lauki? — Leelzettu mums irr dauds; tee wiffi pareisi jaaplohpj, grants un schaggari tahli japewedd. Alkmini mums neinas naw, un dauds jabuhwe; brauzam 7 juhdses, kamehr alkmini dabbujam. Kur nu wehl buhs zittas braufschanahs, kreewu pastös, arristantu dsihschanà kalkös, pilsatà ar labbibu u. t. j. pr. Tawas behdas: mas sirgu un dauds jabrauz!

Bet tas wehl naw wiff. Ir ugguns grehks muhsu pussè zittus geuhti peemefle. Isgahjuschá swehtideenà ap pulksten 6 pehz pussdeenas eefahze druzin liht, un — ko neweens pee ta wehsuma kas tad bija, ne zerreja — arri pehrkons zehlehs. Pirmais sibbins, itt kà plintes schahweens sprahgdams, isbeedeja muhs wiffus, ka tulihst ahrà dewamees. Zif ko preeksch durwim nahkufchi, eeraudisjam melnus duhmus kaiminds us augschu kahpjam. Bija sibbins Leel-

Wirzawas Pihleu mahjäs laidarà eefpehris no mums ne pilnas werstes tahlumà. Gan ffrehjam tulihst us nelaimes weetu prohjam, zerredami tur ko glahbt, bet — af tu Deewa spehziba! wehjsch bija ugguni par wiffahm ehkahn isplahrijis, un, ne 10 minutes laikà, jaw wiff pagallam bija! — Breesmigas leesmas ne lahwe tuwak eet, kà pa 10 sohleem nohst; warri fapraft lassitajs, ka neneeka ne isglahbam; zif paschi lautini ahtrumà, kamehr eefahzis degt, israhwuschi bija, tas ween teem arri atlikkabs, un tas bija tohti mas. Sainneeks ne bija mahjäs; bija aisgahjis behrès ne tahl pee pasihstameem, un tif tad atffrehje, kad jaw wiffas mahjas pilnäs leesmas dedse. Bija kohpigs un labs fainneeks bijis un zaur sawu puhlinu un Deewa swehtibu turrigs wihrs tappis, bet nu gan drihf par nabbagu padarrihts! — Waimanas fauldams un ar fleegschanu rohkas schnaugdams, gribbeja schis nelaimigais teescham leesmas dohtees, ja ne buhtum to fahkhruschi, un wiffabi darbojuschees to apmeerinaht; bet ne wiffai tas mums isdewahs. Weenumehr tas brehze un fauze ka nu par nabbagu padarrihts. Lohpi bij par laini gammös, bet sirgi un telli kuhth. Weens sirgs, labbi turrehts un stiprs un weens telfsch, palikke leesmas, breefmigi bij to redseht, ka ugguns winnu kaulus isahrðija. Divi lahdes fainneekam bij israutas, tannis wehl atrahdabs kahds naudas graffis ar ko nu nabbadsinfsch sawu dsihwoschanu zerre atkal eefahft. Zitti mahju eedsihwotaji ne bija ne neeka zitta, ka ween dsihwibu paglahbuschi; redseju seerwinas kas tif sawus behrninus, no ugguns isneffe, wiff zits palikke leesmas. Tee nu raud ruhktas affaras, mihlats lassitajs, un stattahs ar nopuhschanu un ar behrnu ustizzibu us Deewu un sawa tuwaka apscheloschanu. Ak kaut tahs affaras kas par teem nelaimigeem no zittu waiageem nobirre, teem jel tif dauds pasneegtu, ka teem buhtu, kur sawu galwu nolift, un saweem behrnineem, kas maifes luhdsahs to deenischku kummosu sneegt. Kaut jel tee wiffi kas tahs breefmas tur stattijahs, un starp kurreem daschi bija, kam pilniba pee rohkas irraid, ne buhtu

Kuhtri, few tahdu mantu sakraht, fo ruhfa ne maita un pehz kurras sagli ne rohlf; kaut tee ne buhtu fà tas preesteris un lewihst, bet fà tas Samariteris, fas sawa turwaka eewainofchanas faseen un dseede; kaut teem wisseem skannetu Jesus wahrdi firdi un aufis: „fo juhs teem wissmasakeem no juns effect darrijuschi to juhs man effect darrijuschi!“ —

Tà, mihtais lassitajs, us muhsu pussi irr, bet mehse ne istruhfstam. Woi tad Tas, fas tohs jaunus krauklus ne aismirst, fas to sabli laukà tik jauki puschko un to tahypiku fas semné leen pabarro, woi tas aismirfihst to zilweku, pehz winna gihmja darritu, un kam par muhschigu atpestischanu Winsch sawu weenigu dehlu pee krusa tik grubti lifte nomirt? — Nè, mehse ne istruhfstam lai ar eetu fà eedams, ar behrna ustizibu allaschin tam palausimees; fas tik gudri un wisspehzigs tahdu leelu pasauli walda un usturr. Lai arri nahf grubtas deenas, lai nahf behdas un nelaimes, lai suhd ugguns un uhdens grehfa muhsu sweedri un pelna; isfaulsim ar Njaba pazeefchanu: Deews irr dewis, Deews irr nehmis, flawehts lai irr ta Kungu wahrds muhschigi! Amen.

* * *

Tee fas fluddin aschana s.

Wissi pee dsimtsmuischas Schwarras, Zulkumes wirspilekunga aprinki, peeraktiti pagasta lohzeffi, fas zittur ar un bes passchem dsihwo, tohp no Schwarres pagasta teefas, us muischaswaldischanas luhgschanu, zaur scho usaizinati, pee pahrraktischanas, fas drihf gaidama, laifu Schwarresmuischa peeteiktees un sawem peenahkumeem pakkat nahft. Schwarres pagasta teefa, 9tà April 1842. 2

(Nr. 8.) Judrik Schnicker, pagasta wezzakais.
Klein, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Wezzumuischas pagasta teefas tohp wissi par rada deweji ta lihdschinniga Wezzumuischas fainneeka no Runzku mahjahn, Zurre Baumann, par kurra mantu konkurse spreesta, usaizinati, diwi mehneschu star-

pà, wisswehlat lihds 29tu Mei f. g. ar sawahm praf-fischanahm un winna peerahdischanahm scheitan pee-teiktees, ar to pamahziskanu fa wehlat neweenu wairs ne peenems. To buhs wehrà nemt! Wezzumuischas pagasta teefa, tai 3schà April 1842. 1

(Nr. 176.)

F. Reekusch, pagasta wezzakais.
Kunsten, pagasta teefas ffrihweris.

No Wezzpilles pagasta teefas tohp us Wezzpilles muischas waldischanas gribbeschanu wissi pee Wezzpilles, Duppeles un Alisteres peeraktiti pagasta-lohzeffi, fas taggad ar un bes passchem zittòs pagastòs us-turrahs, usaizinati, pee nahkamas pahrraktischanas, fas schai 1842trà gaddà gaidama, pehz teem par scho leetu eezelteem augsteem lifkumeem, tur list peeraktitees, fur winni taggad usturrahs.

Teflahf tohp arri wissas tabs pagasta teefas, fur tee peeminneti Wezzpilles, Duppeles un Alisteres laudis usturrahs, zaur scho luhgtas, tohs, pehz teem tadeht eezelteem lifkumeem, sawòs pahrraktischanas-ruffòs usnemt, un par tam schai pagasta teefai sinnu doht, un turplifkam neweenam Wezzpilles, Duppeles un Alisteres semneekam, kam naw passes, sawà pagastà mahjas weetu doht. Wezzpilles pagasta teefa, 3otà April 1842. 1

(Nr. 52.)

††† Janne Zannberg, pagasta wezz.
L. Brandt, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Wissi parradu deweji ta zittfahrtiga Denkawa meschufarga Wille Wannag, pahf kurra mantu parradu deht konkurse spreesta, teel no Snikkeres pagasta teefas usaizinati, ar sawahm taifnahm praf-fischanahm wisswehlat lihds 26tu Fuhni f. g. pee schihs teefas pee-teiktees; ar to peekohdinaschanu, fa pehz schi termina neweenu wairs ne klausih. Snikkeres pagasta teefa, 4tà Mei 1842. 3

(Nr. 155.)

††† Frizz Kupfer, peefehdetais.
Freymann, pagasta teefas ffrihw.

* * *

No Zaunpilles pagasta teefas tohp wissi parradu deweji ta nomirruscha Zaunpilles fainneeka Frizz Stirkfch no Leies-Wihtineem, pahf kurra mantu magasibnes-parradu un inventariuma-trubkuma deht konkurse spreesta, usaizinati, diwu mehneschu starpà, prohti lihds 4tu Fuhli f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees. Zaunpilles pagasta teefa, 6tà Mei 1842. 3

(L. S.)
(Nr. 110.)

††† Fehlab Lohn, pagasta wezzakais.
E. G. Monkeriw, pagasta teefas ffrihw.

No Zaunpilles pagasta teefas tohp wiſſi parradu deweji ta nomirruſcha Zaunpilles ſaimneeka Kriſchjahn Kalke no Kalna-Wihlinu mahjahm, pahr kurra mantu magafiſhnes parradu deht konkurse ſpreecta, uſaizinati, lihds 4tu Zuhli f. g. ar ſawahm praſſiſchannahm pee ſchihs pagasta teefas peeteiltees. Zaunpilles pagasta teefa, 6ia Mei 1842. 3

((L. S.) ††† Jehab Lohm, pagasta wezzakais.
(Nr. 111.) E. G. Monkewig, pagasta teefas ſcrihw.

Wiſſi no Wahrmeſmuiſchās pagasta (Kulbigas aprinki) brihw iſlaisti ſchahs draudſes lohzeſli kas lihds ſchini wehl naw ſawu krohna nodohſchanu atlihdſinaſchanaſ deht ſchaitan peeteiſuſchees, un ar nozezejuſchahnt paſſehm ſchaj pagasta teefai neſinnamōs pagasids uſturrabſ, tohp uſaizinati, tſchetru neddelu ſtarpā, no appaſſch rakſitās deenas, pee ſchihs pagasta teefas peeteiltees, prohti paſchi paſſes turretaji, jo zits ne tapſ klaufihts; turprettini, ja neweens ſcho uſaizinaſchanu wehrā ne liſtu, irr wiſſi tee pee ſchihs pagasta draudſes peederrigi, kā jebkatris paſaules ſtaigulis un waſankis eeraugamōs. Wahrmeſ pagasta teefa, tai gta Mei 1842. 2

(Nr. 46.) ††† Jndrik Breedis, pagasta wezzakais.
U. Zimmermann, pagasta teefas ſcrihw.

No Wahrmeſmuiſchās pagasta teefas (Kulbigas aprinki) tohp tas krohderis Kohl, kas pagahjuſchā gadbā ſchini pagastā pee Lippaiku ſaimneeka mahjojis, uſaizinahts, tſchetru neddelu ſtarpā, no appaſſch rakſitās deenas, ſawu, pee peeminnetā ſaimneeka par parradeem eekihlatu mantu prett atlihdſinaſchānu iſnemt; jo, ja tas patſ krohderis tanni wirſpeeminnetā laikā ar to Lippaiku ſaimneeku ne iſlihdſinaſees un ſawu eekihlatu mantu ne iſnems, tad to paſchu mantu pee ſchihs pagasta teefas uhtrupē pahrdohſ. Wahrmeſ pagasta teefa, tai gta Mei 1842. 2

(Nr. 48.) ††† Jndrik Breedis, pagasta wezzakais.
U. Zimmermann, pagasta teefas ſcrihw.

Tam uſ iſpirſchanaſ-pelnu no refruſſchrem atlaiſtam pee Kurgaddes pagasta peederrigam puifim Jannim Jndrika dehlam Luhschneek irr tai nakti no ſta uſ 6ta Mei f. g. ta tam paſcham no Talfenes aprinka teefas 29tā April Nr. 477 eedohta gadda-paſſe kapmeſchu-krohgā uſ Rihgas zetta noſagta. Zaur ſcho teef talabbad ſinnamu darrihts, kā ſchi paſſe, ja ſahds to uſzeltu, jeb ar to paſchu kā ar ſawu rahbitohſ, kā ne geldiga eeraugama. Kurgaddes pagasta teefa, 13tā Mei 1842. 3

((L. S.) ††† W. J. Malzeneek, pagasta wezzakais.
(Nr. 16.) J. C. Rosenthal, pagasta teefas ſcrihw.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus uſ plazzi. Rihgā, tanni 11tā Mai 1842.

	Subgraba naudā.			Subgraba naudā.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
1 jauns dahlderis geldeja	1	33	1 pohds kannepu tappe malkahts ar	1	—
1 pubrs rudſu tappe malkahts ar	1	75	1 — linnu labbakas ſurtes — —	1	80
1 — kweeſchu — —	3	—	1 — — ſiſtakas ſurtes — —	1	60
1 — meeſchu — —	1	25	1 — tabaka — —	—	65
1 — meeſchu = putratimu — —	1	80	1 — dselſes — —	—	75
1 — auſu — —	—	85	1 — ſweeſtia — —	2	30
1 — kweeſchu = miltu — —	4	—	1 muzza ſilku, preeſchu muzza — —	7	25
1 — bihdeletu rudſu = miltu — —	2	50	1 — — wiſkſchnu muzza — —	7	50
1 — rupju rudſu = miltu — —	1	70	1 — ſarkanas ſahls — —	7	—
1 — ſirnu — —	1	60	1 — rupjas leddainas ſahls — —	6	—
1 — linnu = ſehklas — —	2	50	1 — rupjas baltas ſahls — —	4	40
1 — kannepu = ſehklas — —	1	60	1 — ſmalkas ſahls — —	4	—
1 — kinmenu — —	5	—			

B r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas gubernementu augſtas waldiſchanas puſſes: Waldiſchanas-rahts U. Weitler.